

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра фінансового та податкового права

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ,

від «27» 09. 2024 р. № 2

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Державне управління у сфері національної безпеки»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

заочної форми навчання

галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного
кордону»

спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і
видами діяльності)»

освітньо-професійна програма «Національна фінансова безпека»

статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне управління у сфері національної безпеки» складена на основі освітньо-професійної програми «Національна фінансова безпека» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», затвердженої Вченою радою Університету 29.08.2024 року, протокол № 1.

Укладач

Олена МЕЛЬНИК, к.ю.н., доцент

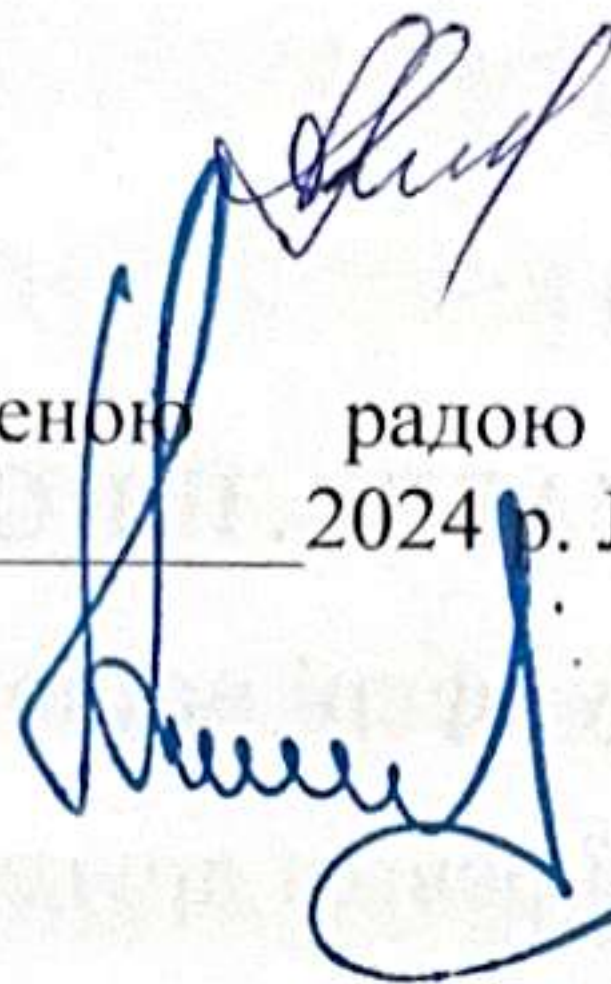
Гарант освітньо-професійної програми
«Національна фінансова безпека»

Олег БОДНАРЧУК, д.ю.н., професор

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансового та податкового права, протокол від «11» 09 2024 р. № 2.

Завідувач кафедри

Марина ГЛУХ, к.ю.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «13» 09 2024 р. № 2.

Голова вченої ради ННІ права

Василь ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного
відділу

Ірина Качур, к.біол.н., доцент

Ресстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри фінансового та
податкового права
від _____ 202__ р. № ____.

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	6
2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	15
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	20

1. ПЕРЕДМОВА

За оцінками зросли загрози міжнародній та національній безпеці, які обумовлені зростанням імовірності появи нових ядерних країн, жорстким суперництвом за перерозподіл сфер впливу, все більш неоднозначним впливом процесів глобалізації на розвиток різних країн та все більш очевидною схильністю до застосування силових методів при реалізації національних інтересів.

Внаслідок цього накопичений потенціал загроз національній безпеці досяг рівня, за якого без розробки і впровадження цілеспрямованої системної державної політики захисту національних інтересів та належних механізмів її реалізації на порядку денному може постати питання про існування України як цілісної і суверенної держави.

Основним механізмом реалізації вказаної політики є державне управління у сфері забезпечення національної безпеки.

Метою навчальної дисципліни «Державне управління у сфері національної безпеки» є опанування майбутніми фахівцями науково-методичних знань та аналітико-розрахункових і управлінських навичок державного управління у сфері національної безпеки.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: ознайомити здобувачів з порядком здійснення державного управління в сфері національної безпеки; набуття навиків щодо здійснення комплексного аналізу об'єкта безпеки з можливістю ідентифікувати чинники, індикатори, національні інтереси безпеки, загрози безпеці; формування вмінь здійснення оцінки рівня та визначення стану будь-якого виду безпеки; визначити шляхи вдосконалення державного управління в сфері національної безпеки України.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, метод проблемного викладу, робота в малих групах, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, використання комп'ютерних технологій тощо. Серед форм викладання навчальної дисципліни переважають лекційні, семінарські заняття, дискусії, презентації, моделювання професійних ситуацій, мозкові штурми, індивідуальна-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувачів, при виконанні якої здобувач має звертатись до роботи в мережі Internet, працювати з першоджерелами, виконувати різні види завдань, звертатись до самопостереження та самоаналізу.

Організація поточного та підсумкового контролю знань: контроль роботи здобувача вищої освіти є необхідним компонентом навчального процесу, який має на меті визначення реального рівня професійної підготовки здобувача, а також надання необхідних рекомендацій, які будуть сприяти подальшому розвитку його творчої особистості. Об'єктами контролю є отримані здобувачами знання у процесі засвоєння матеріалу дисципліни на лекціях, семінарських заняттях, диспутах та під час виконання індивідуальних завдань. Логічним завершенням процесу контролю є процедура оцінювання отриманих здобувачем знань. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Показник	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Рік підготовки:	
Модулів - 2		1-й
Змістових модулів - 2	Семестр	
		1-й
	Лекції	
Загальна кількість годин – 120		4 год.
	Семінарські	
		4 год.
	Лабораторні	
		-
	Самостійна робота	
		110 год.
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год.	
	Форма семестрового контролю: екзамен	

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	
ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)	РН 5. Розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	
ЗК 05. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем	РН 8. Забезпечувати дотримання принципу гендерної рівності під час здійснення професійної діяльності
<i>Спеціальні компетентності (СК)</i>	
СК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки	РН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)
СК 4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності	РН 13. Організовувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності
СК 5. Здатність організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і

СК 6. Здатність організовувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків	нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються РН 4. Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей
<i>Фахові компетентності (ФК)</i>	
ФК 1. Здатність аналізувати новітні теорії з питань стратегічного управління фінансовою безпекою	РН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки. РН 15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Перерезвізити дисципліни: «Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці», «Правове забезпечення діяльності сектору безпеки та оборони», «Теорія національної безпеки».

Постреквізити вивчення дисципліни є: «Інформаційна безпека держави», «Інституційні засади запобігання загрозам територіальній цілісності та екстремізму», «Стратегічне планування та впровадження інновацій у фінансовій безпеці».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна група ПМНБ3-24-1

№ п/п	ЗМІСТОВІ МОДУЛІ	Кількість годин					Всього
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	індивідуальна робота	Самостійна робота	
МОДУЛЬ 1 ЗМ 1 (Т. 1-3)							
1	Поняття національної безпеки та її теоретико- правова характеристика	2	2			12	16
2	Система забезпечення національної безпеки					14	14
3	Концептуальні підходи створення та забезпечення національної безпеки					14	14
	Модульний контроль по 1 модулю						
Всього по модулю		2	2			40	44
МОДУЛЬ 2 ЗМ 2 (Т. 4-8)							
4	Державна політика в сфері національної безпеки					14	14
5	Основи державного управління національною безпекою	2	2		2	12	18
6	Функції та критерії ефективності державного управління національною безпекою					15	15
7	Основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки					14	14
8	Контроль за сектором безпеки					15	15
	Модульний контроль по 2 модулю						
Всього по модулю		2	2		2	70	76
Форма контролю – екзамен							
Разом годин з курсу		4	4		2	110	120

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Заочна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
2	Т. 1. Поняття національної безпеки та її теоретико-правова характеристика	Лекція	РН10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)	0
2		Семінар		10
12		Самостійна робота		0
0	Т. 2. Система забезпечення національної безпеки	Лекція	РН12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки.	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0
0	Т. 3. Концептуальні підходи створення та забезпечення національної безпеки	Лекція	РН15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів.	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0
	Т. 1-3	Модульний контроль		20
40	Усього за модулем 1			30
0	Т. 4. Державна політика в сфері національної безпеки	Лекція	РН8. Забезпечувати дотримання принципу гендерної рівності під час здійснення професійної діяльності	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0
2	Т. 5. Основи державного управління національною безпекою	Лекція	РН5. Розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів	0
2		Семінар		10
12		Самостійна робота		0
2		Індивідуально-консультаційна робота		10
0	Т. 6. Функції та критерії ефективності державного управління національною безпекою	Лекція	РН4. Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей	0
0		Семінар		10
15		Самостійна робота		0
0	Т. 7. Основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки	Лекція	РН13. Організовувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0
0	Т. 8. Контроль за сектором безпеки	Лекція	РН14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	0
0		Семінар		0
15		Самостійна робота		0
76	Усього за модулем 2			20
	Усього за М1, М2			50
	Екзамен			50
	Усього за курсом			100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття національної безпеки та її теоретико-правова характеристика

План лекційного заняття

1. Поняття «безпеки», «небезпека», її джерела, форми прояву.
2. Національні інтереси та їх класифікація.
3. Існуючі підходи до визначення поняття «національна безпека».

План семінарського заняття

1. Поняття «безпеки», «небезпека», її джерела, форми прояву.
2. Національні інтереси та їх класифікація.
3. Загальна характеристика умов формування національних цінностей України.
4. Існуючі підходи до визначення поняття «національна безпека».

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Взаємозв'язок понять «націоналізм», «нація» та «національна безпека».
2. Загальна характеристика умов формування національних цінностей України.
3. Національна безпека як системна характеристика розвитку людини, суспільства, держави.
4. Види та складові національної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Що розуміють під поняттям «безпека»?
2. Які форми прояву небезпеки?
3. Система національних інтересів?
4. Сформулюйте поняття «національна безпека».

Рекомендована література:

основна [1; 2],
допоміжна [3; 5; 9],
інформаційні ресурси Інтернет [1-4; 7],
міжнародні видання [1].

Тема 2. Система забезпечення національної безпеки

План лекційного заняття

1. Сутність та мета системи забезпечення національної безпеки.
2. Завдання системи забезпечення національної безпеки України.
3. Принципи створення системи забезпечення, ефективності та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
4. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Сутність, мета та завдання системи забезпечення національної безпеки.
2. Завдання системи забезпечення національної безпеки України.
3. Принципи створення системи забезпечення, ефективності та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
4. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Поточні та прогнозовані загрози національної безпеки.
2. Механізм створення системи забезпечення національної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Які компоненти складають систему національної безпеки?
2. Як співвідносяться військова, економічна, енергетична, інформаційна, екологічна та інші складові безпеки?
3. Назвіть види стратегій безпеки?
4. Як інтегруються принципи безпеки у внутрішню та зовнішню політику держави?

Рекомендована література:

основна [1; 2; 7],
 допоміжна [2; 3; 6-8],
 інформаційні ресурси Інтернет [1-3; 5-7],
 міжнародні видання [2].

Тема 3. Концептуальні підходи створення та забезпечення національної безпеки

План лекційного заняття

1. Основні концептуальні документи національної безпеки.
2. Поняття стратегії національної безпеки та її принципи.
3. Напрямки реалізації пріоритетів національних інтересів.

План семінарського заняття

1. Основні концептуальні документи національної безпеки.
2. Поняття стратегії національної безпеки та її принципи.
3. Напрямки реалізації пріоритетів національних інтересів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Взаємозв'язок та відмінності Стратегії національної безпеки та Національної стратегії держави.
2. Основні завдання щодо вдосконалення стратегічного планування забезпечення національної безпеки України.

Питання для самоконтролю

1. Основні положення Стратегії національної безпеки.
2. Назвіть основні принципи формування Стратегії національної безпеки?
3. З якою метою приймається Стратегія?
4. Основні засади формування стратегії національної безпеки?

Рекомендована література:

основна [2; 6; 7],
 допоміжна [3; 4; 8],
 інформаційні ресурси Інтернет [3; 5; 6],
 міжнародні видання [2].

Тема 4. Державна політика в сфері національної безпеки

План лекційного заняття

1. Поняття державної політики в сфері національної безпеки.
2. Визначення національних інтересів і принципів, на яких будується політика безпеки.
3. Розробка та ухвалення нормативно-правових актів, що регулюють безпеку.
4. Розробка заходів для запобігання загрозам національній безпеці.

План семінарського заняття

1. Поняття державної політики в сфері національної безпеки.
2. Визначення національних інтересів і принципів, на яких будується політика безпеки.
3. Розробка та ухвалення нормативно-правових актів, що регулюють безпеку.
4. Розробка заходів для запобігання загрозам національній безпеці.
5. Оперативне реагування на існуючі загрози шляхом застосування військових, економічних та дипломатичних інструментів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Оперативне реагування на існуючі загрози шляхом застосування військових, економічних та дипломатичних інструментів.
2. Постійне оцінювання рівня безпеки та адаптація політики до нових викликів і загроз.
3. Використання аналітичних центрів для прогнозування та планування дій.

Питання для самоконтролю

1. Як розуміти поняття державної політики в сфері національної безпеки?
2. Визначте національні інтереси, які є пріоритетними при реалізації державної політики.
3. Які ви можете назвати основні нормативно-правові акти, що визначають напрямки державної політики в сфері національної безпеки?
4. Суб'єкти, які здійснюють оцінку загроз національній безпеці?
5. Концептуальні документи з питань національної безпеки?
6. Обґрунтуйте наявність ієрархії: концепція – доктрина – стратегія і чим вона обумовлена?

Рекомендована література:

основна [1; 6],
допоміжна [2; 5],
інформаційні ресурси Інтернет [1; 2; 3],
міжнародні видання [1].

Тема 5. Основи державного управління національною безпекою

План лекційного заняття:

1. Поняття державне управління в сфері національної безпеки.
2. Суб'єкт, об'єкт, принципи державного управління в сфері національної безпеки.
3. Повноваження органів влади, що здійснюють державне управління національною безпекою.

План семінарського заняття

1. Поняття державне управління в сфері національної безпеки.
2. Суб'єкт, об'єкт, принципи державного управління в сфері національної безпеки.
3. Повноваження органів влади, що здійснюють державне управління національною безпекою.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Основи механізму узгодження інтересів людини і суспільства у процесі державного управління національною безпекою.
2. Нормативно-правове врегулювання повноважень органів, що здійснюють державне управління в сфері національної безпеки.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Реферування наукової статті пов'язаної з концептуальними та організаційними основами державного управління в сфері національної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Яка головна мета державного управління національною безпекою та в чому проявляються його особливості?
2. Суб'єкти, об'єкти та предмет державного управління національною безпекою?
3. Визначте основні органи державного управління національною безпекою?
4. Назвіть принципи державного управління національною безпекою?

Рекомендована література:

основна [3; 6; 7],
 допоміжна [7; 8],
 інформаційні ресурси Інтернет [4; 5; 8],
 міжнародні видання [2].

Тема 6. Функції та критерії ефективності державного управління національною безпекою

План лекційного заняття

1. Функції та завдання державного управління національною безпекою.
2. Критерії ефективності державного управління національною безпекою.
3. Чинники, які зумовлюють актуальність підвищення ефективності управління у сфері національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Функції та завдання державного управління національною безпекою.
2. Критерії ефективності державного управління національною безпекою.
3. Чинники, які зумовлюють актуальність підвищення ефективності управління у сфері національної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вимоги, яким повинні відповідати критерії ефективності державного управління національною безпекою.
2. Головні проблеми, які зумовлюють необхідність підвищення ефективності державного управління національною безпекою.

Питання для самоконтролю

1. Які функції державного управління національною безпекою?
2. Визначте завдання державного управління національною безпекою?
3. Назвіть функції Назвіть критерії ефективності державного управління національною безпекою?

4. Які вимоги висуваються до критеріїв ефективності ДУНБ?
5. Опишіть головні проблеми, які зумовлюють необхідність підвищення ефективності державного управління національною безпекою?

Рекомендована література:

основна [4; 5; 7],
допоміжна [3; 4; 8],
інформаційні ресурси Інтернет [1; 5; 9],
міжнародні видання [1].

Тема 7. Основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки

План лекційного заняття:

1. Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
2. Суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
3. Особливості підготовки та впровадження стратегічних планів в Україні
4. Принципові обмеження при стратегічному плануванні забезпечення національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
2. Суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
3. Особливості підготовки та впровадження стратегічних планів в Україну
4. Принципові обмеження при стратегічному плануванні забезпечення національної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Досвід інших країн щодо стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
2. Методичні підходи щодо формалізації процесу стратегічного планування.

Питання для самоконтролю

1. Основні етапи стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
2. Які дані, необхідні для здійснення стратегічного планування забезпечення національної безпеки?
3. Які управлінські проблеми у сфері забезпечення національної безпеки дозволяє розв'язати стратегічного планування?
4. Взаємозв'язок та відмінності Стратегії національної безпеки та Національної стратегії держави.
5. Основні завдання щодо вдосконалення стратегічного планування забезпечення національної безпеки України?
6. Чому помилки, допущені на загальнодержавному рівні стратегічного планування, мають значні негативні наслідки для національної безпеки?

Рекомендована література:

основна [3; 4; 7],
допоміжна [8],
інформаційні ресурси Інтернет [7; 8],
міжнародні видання [2].

Тема 8. Контроль за сектором безпеки

План лекційного заняття:

1. Суть, суб'єкти, об'єкти, принципи та механізми демократичного цивільного контролю за сектором безпеки.
2. Принципи та предмет цивільного контролю у сфері національної безпеки.
3. Система цивільного контролю над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави.

План семінарського заняття

1. Суть, суб'єкти, об'єкти, принципи та механізми демократичного цивільного контролю за сектором безпеки.
2. Принципи та предмет цивільного контролю у сфері національної безпеки.
3. Система цивільного контролю над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Суть проблеми вдосконалення цивільно-військових відносин в Україні.
2. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки крізь призму європейського досвіду.

Питання для самоконтролю

1. Основні завдання демократичного цивільного контролю за сектором безпеки?
2. Назвіть принципи демократичного цивільного контролю за сектором безпеки?
3. Предмет демократичного цивільного контролю за сектором безпеки?
4. Що включає система демократичного цивільного за сектором безпеки в Україні?
5. Які причини зумовлюють необхідність вдосконалення цивільно-військових відносин в Україні?
6. Стан демократичного цивільного контролю за сектором безпеки в Україні?

Рекомендована література:

основна [1; 2; 6],
 допоміжна [3; 5],
 інформаційні ресурси Інтернет [1-3; 7],
 міжнародні видання [1].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (заочної форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу	10-7
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності	6-4
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань	3-0

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (заочна форма навчання)
Теоретичні питання	10
Тестовий блок	10
Всього	20

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів (заочна)	Критерії оцінювання
10-8	Послідовність, логічність написання реферування наукової статті пов'язаної з концептуальними та організаційними основами фінансової безпеки держави, опублікованої у фаховому виданні, яке структурно об'єднано, проаналізовано та узагальнено висновками
7-4	Послідовність, логічність написання, але без презентації
0	Не зроблено індивідуальної роботи

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзамену оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, проводиться з врахуванням індивідуальних потреб та можливостей здобувача освіти, за необхідності – з використанням дистанційних технологій комунікації.

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
16	індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
7	семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0		відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання:

- диференційований залік;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, есе, доповіді;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми поточного контролю:

- 1) проміжний модульний контроль;
- 2) підсумкова модульна контрольна робота;
- 3) письмові, усні опитування на семінарських заняттях;
- 4) есе, тези;
- 5) презентація;
- 6) огляд спеціальної літератури;
- 7) тестування за темами;
- 8) проведення круглих столів, участь у конференціях;
- 9) ділова гра.

В процесі поточного контролю здійснюється СРС над досліджуваним матеріалом: повнота виконання завдань, рівень засвоєння навчальних матеріалів та окремих розділів навчальної дисципліни, робота з додатковою літературою, вміння і навички презентацій, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи тощо.

Перелік питань поточного контролю

1. Національні інтереси та їх класифікація.
2. Існуючі підходи щодо визначення поняття «національна безпека».
3. Взаємозв'язок понять «націоналізм», «нація» та «національна безпека».
4. Національна безпека як системна характеристика розвитку людини, суспільства, держави.
5. Види та складові національної безпеки.
6. Порівняльний аналіз понять «небезпека», «загроза», «виклик» та «ризик» національній безпеці.
7. Сутність та зміст загроз національній безпеці.
8. Загальна характеристика умов формування національних цінностей України.
9. Структура національних цінностей України та їх взаємозв'язок з національними інтересами і цілями.
10. Складові національної безпеки та їх характеристика (політична безпека, державна безпека, економічна безпека, соціальна безпека, інформаційна безпека, екологічна безпека тощо).
11. Характеристика національної безпеки як об'єкту управління.
12. Сутність системи управління системою національної безпеки.
13. Складові системи управління національною безпекою.
14. Сутність, завдання та функції недержавної системи національної безпеки.
15. Методи забезпечення національної безпеки України недержавною системою безпеки.
16. Складові недержавної системи національної безпеки та їх функції у сфері забезпечення національної безпеки.
17. Сутність та мета системи забезпечення національної безпеки.
18. Завдання системи забезпечення національної безпеки України.
19. Принципи створення системи забезпечення національної безпеки та її ефективність.
20. Принципи функціонування системи забезпечення національної безпеки.
21. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.
22. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
23. Принципи та засоби формування нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
24. Ієрархія системи нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері національної безпеки.
25. Стратегія та Доктрини національної безпеки України.
26. Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
27. Понятійно-категорійний апарат стратегічного планування.
28. Методичні підходи щодо формалізації процесу стратегічного планування.
29. Принципові обмеження при стратегічному плануванні забезпечення національної безпеки.
30. Суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
31. Досвід інших країн щодо стратегічного планування забезпечення національної безпеки.

Перелік питань до екзамену

1. Поняття, складові та завдання системи національної безпеки.
2. Національні цінності України та їх взаємозв'язок з національними інтересами і цілями.
3. Види та складові національної безпеки.
4. Порівняльний аналіз понять «небезпека», «загроза», «виклик» та «ризик» національній безпеці.
5. Сутність та зміст загроз національній безпеці.
6. Загальна характеристика умов формування національних цінностей України.
7. Структура національних цінностей України та їх взаємозв'язок з національними інтересами і цілями.
8. Складові національної безпеки та їх характеристика (політична безпека, державна безпека, економічна безпека, соціальна безпека, інформаційна безпека, екологічна безпека тощо).
9. Характеристика національної безпеки як об'єкту управління.
10. Сутність системи управління системою національної безпеки.
11. Складові системи управління національною безпекою.
12. Сутність, завдання та функції недержавної системи національної безпеки.
13. Методи забезпечення національної безпеки України недержавною системою безпеки.
14. Складові недержавної системи національної безпеки та їх функції у сфері забезпечення національної безпеки.
15. Сутність та мета системи забезпечення національної безпеки.
16. Завдання системи забезпечення національної безпеки України.
17. Принципи створення системи забезпечення національної безпеки та її ефективність.
18. Принципи функціонування системи забезпечення національної безпеки.
19. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.
20. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
21. Принципи та засоби формування нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
22. Ієрархія системи нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері національної безпеки.
23. Стратегія та Доктрини національної безпеки України.
24. Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
25. Понятійно-категорійний апарат стратегічного планування.
26. Методичні підходи щодо формалізації процесу стратегічного планування.
27. Принципові обмеження при стратегічному плануванні забезпечення національної безпеки.
28. Суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
29. Досвід інших країн щодо стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
30. Суть та основні завдання державної політики національної безпеки.
31. Організаційно-правові та інституційні засади розробки державної політики національної безпеки та механізми її впровадження.
32. Завдання інститутів громадянського суспільства та форми взаємодії щодо контролю за формування та реалізацією політики національної безпеки.
33. Система демократичного цивільного контролю за сектором безпеки в Україні.
34. Завдання стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
35. Основні етапи стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
36. Вхідні дані для стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
37. Система стратегічних документів забезпечення національної безпеки України.
38. Ситуаційне та стратегічне управління у сфері національної безпеки.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
2. Стратегія національної безпеки України: затверджено Указом Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12>
3. Стратегія воєнної безпеки України: затверджено Указом Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n15>
4. Стратегія кібербезпеки України: затверджено Указом Президента України від 26.08.2021 р. № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12>
5. Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України: затверджено Указом Президента України від 20.08.2021 р. № 372/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372/2021#n12>
6. Державне управління національною безпекою: соціальноекономічне забезпечення: монографія / Домбровська С.М., Шведун В.О., Рубан А.В.: Х. НУЦЗУ. 2022. 221 с.
7. Шевченко О.А. Еволюція стратегій національної безпеки України протягом років незалежності крізь призму забезпечення економічної безпеки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2021. Том 65. С. 152-159. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/241346/239458>

Допоміжна:

1. Білий В.І., Михальчук В.М. Основні напрями забезпечення національної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 92-98.
2. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення: монографія. Львів: Сполом. 2020. 418 с.
3. Подковенко Т. Національна безпека України: аксіологічний та правовий аспекти. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. № 1. С. 11-18.
4. Рубан А. В. Формування дієвих механізмів вирішення проблем державного регулювання у сфері національної безпеки. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2019. Вип. 11. С. 141-143.
5. Рубан А.В. Визначення перспективної результативності державного управління у сфері національної безпеки в Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2021. Вип. 1 (14). С. 163-167.
6. Смолянук В. Національна безпека незалежної України: досягнення сутності. Політичні дослідження. 2021. № 1. С. 163-186.
7. Усенко Я.В. Проблеми забезпечення національної безпеки України. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції: у 2-х ч. (м. Суми, 21-22 травня 2020 року). Суми: Сумський державний університет, 2020. Ч. 2. С. 190-193.
8. Циганов О.Г. Національні інтереси України та актуальні загрози їм у сфері внутрішньої безпеки. Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки держави: тези науково-практичної конференції (24 червня 2021 року). К.: Інститут УДО України КНУ імені Тараса Шевченка. 2021. С. 56-58.
9. Яцино О.В. Організаційний механізм державного управління у сфері національної безпеки. *Публічне урядування*. 2023. № 1 (34). С. 92-99. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2023-1\(34\)-11](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2023-1(34)-11).

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційне інтернет-представництво Президента. URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

3. Офіційний веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>
5. Офіційний портал Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua>
7. Офіційний веб-сайт Міністерства оборони України. URL: <http://www.mil.gov.ua/>
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>
9. Офіційний веб-сайт Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. URL: <https://cip.gov.ua/ua>

Міжнародні видання:

1. Ruban A. The conceptual bases of state regulation of the national security. *Authority and Society (History, Theory, Practice)*. 2018. № 4 (48). P. 166-167.
2. Ruban A., Svedun V. Research of indicators of state regulation of national security condition of Ukraine. *Authority and Society (History, Theory, Practice)*. 2019. № 1 (49). P. 135-143.